

**COĞRAFYA ÖĞRETMENİ ADAYLARININ BİRLEŞMİŞ
MİLLETLER (BM) DAİMİ ÜYE ÜLKELERİNE YÖNELİK
ALGILARININ BARIŞ DEĞERİ AÇISINDAN ANALİZİ**

*(Analysis Of Perceptions Of Geography Teacher Candidates' About
The United Nations Permanent Member States' Role In Peacemaking)*

Yrd. Doç. Dr. Ali BALCI

*Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Ortaöğretim Sosyal
Alanlar Eğitimi Bölümü, Coğrafya Öğretmenliği Anabilim Dalı.
abalci@marmara.edu.tr*

Yrd. Doç. Dr. Ahmet KATILMIŞ

*Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği
Anabilim Dalı.
akatilmis@marmara.edu.tr*

ÖZET

Birleşmiş Milletler (BM) daimi üye ülkelerinin dünya barışına olan etkisinin coğrafya öğretmen adaylarının düşüncelerine nasıl yansıdığını tespit etmek amacıyla yapılan bu çalışma, nitel araştırma prosedürüne göre gerçekleştirilmiştir. Araştırma katılımcıları amaçlı örnekleme göre belirlenmiştir. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak gerçekleştirilen görüşme ile elde edilmiştir. Görüşme sonunda elde edilen veriler betimsel analiz yöntemine göre çözümlenmiştir.

Araştırma sonucunda katılımcıların büyük bir çoğunluğunun, BM daimi üye ülkelerinin dünya barışının tesisine olumsuz yönde katkı sağladığını, söz konusu ülkelerin daha çok kendi çıkarlarını önemsediklerini ve dünya barışını tesis etmeyi ana gaye olarak benimsemediklerini düşündükleri tespit edilmiştir.

***Anahtar sözcükler:** Birleşmiş Milletler, Barış, Coğrafya öğretmen adayı görüşleri.*

ABSTRACT

This study, where qualitative research method was used, was conducted with the intent to determine how geography teacher candidates perceive the United Nations' contribution to world peace. Participants were chosen using

**COĞRAFYA ÖĞRETMENİ ADAYLARININ BİRLEŞMİŞ MİLLETLER (BM) DAİMİ ÜYE
ÜLKELERİNE YÖNELİK ALGILARININ BARIŞ DEĞERİ AÇISINDAN ANALİZİ**

apurpose sampling technique. The data were gathered through semi-structured interviews. The data that were accumulated at the end of the study were analyzed using descriptive method.

It was established after the study that most of the participants think the UN permanent member states have a negative influence on improving peace around the world, these states look after their own benefits and that they did not adopt peacemaking as a major focus and goal.

Key words: *The United Nations, Peace, Geography teacher candidates' views.*

GİRİŞ

Bireysel yaşamdan toplumsal yaşama hayatın her boyutunda insan uğraşlarına, özne veya nesnenin benimsediği değerler sistemi yön vermektedir. Çünkü “ahlâk ya da değer felsefesinde, olgu bilincinden sonra ortaya çıkan ve olguya, belli duyguları, arzuları, ilgileri, amaçları, ihtiyaç ve eylemleri olan özneye ilişkisi içinde, belli nitelikler yüklemeye belirlenen tavır; öznenin olana, olguya yüklediği nitelik” (Cevizci, 2002; 248) olarak tanımlanan değer hayatın her boyutunda kendisini hissettirmekte ve insan yaşamını etkileyen, insanın hayatında önem verdiği düşünceler (Doğanay, 2009) olarak da ele alınabilmektedir. Bu çalışmada başat kavram olarak ele alınan barış da bir değerdir. Söz konusu bu değer, bireysel ve toplumsal ilişkilerde kendini gösterdiği gibi içinde bulunduğumuz çağda evrenselleşerek küresel çapta paylaşılan ve içeriğinde vurgulanan toplumsal yapının tesis edilmesi için çaba sarf edilen bir konuma ulaşmıştır. Bu niteliklerinden dolayı barış değeri eğitim programlarında kendine yer bulmaktadır. Bu cümleden olarak barış eğitimi adında akademik çalışmalar yapılmaktadır (Safran ve Ata, 1996).

Zamanımızda akademik ve popüler yayınlarda en çok tekrarlanan kavramlardan biri de küreselleşmedir. Çünkü en yaygın arama motorlarından biri olan <http://www.google.com.tr/> üzerinden “küreleşme” kavramını aradığımız zaman 11.03.2012 tarihi itibarıyla 1.330.000 sonuç karşımıza çıkarken aynı tarihte küreselleşme kavramını <http://scholar.google.com.tr> üzerinden aradığımız zaman 9.100 sonuca ulaşılmaktadır. Kavramı “globalization” olarak taradığımızda <http://www.google.com.tr/> karşımıza 49.500.000 sonuç sunarken <http://scholar.google.com.tr> ise 1. 050.000 sonuç sunmaktadır. Bu genel

durum da göstermektedir ki küreselleşme kavramı birçok çalışmaya/faaliyete konu olmaktadır. Bu kadar çok çalışmanın ilgi alanına giren bu kavram, en basit anlamda, yerkürenin farklı bölgelerinde yaşayan insan, toplum ve devletlerarasındaki iletişim ve etkileşim derecesinin “karşılıklı bağımlılık” kavramı çerçevesinde giderek artması olarak tanımlanabilir (Bayar, 2008; 25). Tanımdan da anlaşılacağı gibi, dünya artık küçük bir köy metaforu ile ilişkilendirilebilecek bir duruma gelmiştir. Çünkü dünyanın bir yerinden başka bir yerine her türlü unsurun ulaşması için harcanan zaman oldukça kısalmıştır. Bu durum özellikle 1990’lı yıllardan sonra iyiden iyiye hissedilmeye başlamıştır. Dolayısıyla yerelde oluşan, gelişen her şeyin etki gücü çıktığı yerle mahdut kalmamaktadır.

Bu yeni durum karşısında insanlığın geleceği için kayıtsız kalınmazdı. Hiç kimse dünyanın herhangi bir yerinde meydana gelen bir olaya benimle/bizimle ilgisi yok gerekçesini sunarak ilgisiz kalamazdı. Neticede bu yeni dünya düzeninin etik kurallarını belirlemek, en azından insanlığın geleceğini olumlu etkileyebilecek ortak değerler etrafında birleşmek amacıyla 1993 yılında Küresel Etik bildirgesini oluşturmak üzere Chicago’da Dünya Dinleri Parlamentosu toplandı. Her dinden temsilcinin katıldığı bu toplantıda alınan kararlar veya etik değerler kısaca şu şekilde sıralandı (Küng, 2007; 94-95):

- a). Hümanizm ilkesi, ortak bir dünya etiğinin en temel taşını oluşturur. Bu her insanın insanca muamele görmesini ve insanlık dışı bir muameleye asla tabi tutulmamasını emreder.
- b). Kendine yapılmasını istemediğini sen de başkasına yapma.
- c). Küresel etiğin ilk direktifi olan yaşama saygı dikkate alınmaz. Şiddetten kaçınma düşüncesine gülünüp geçilirse; o zaman işkence ve kötü muamele her an her yerde mümkün hale gelir.
- d). Küresel etiğin ikinci direktifi olan adalet, hakim güçlerin egemenliği altına girerse, o zaman terörizmin kökenlerini milyonlarca insanın sosyal ve politik koşulları içinde aramamak gerekir. Tersine o zaman gücün karşısında eğilmek istemeyenler her türlü şiddeti kullanmakta kendilerini haklı göreceklidir.

COĞRAFYA ÖĞRETMENİ ADAYLARININ BİRLEŞMİŞ MİLLETLER (BM) DAIMİ ÜYE ÜLKELERİNE YÖNELİK ALGILARININ BARIŞ DEĞERİ AÇISINDAN ANALİZİ

- e). Samimiyet ya da doğruluk politik eylemlerin temel kriteri olarak görülmelidir.
- f). Karşı cinse saygı etik bir ölçüt olmalıdır.

Kararları incelediğimiz zaman, arzulanan amaca ulaşabilmek için bu kararların küresel bazda hayat bulacak bir işbirliği içinde ve özellikle küresel güçlerin bu kararları sahiplenmesiyle uygulamaya geçirebileceğini söyleyebiliriz. Ayrıca verilen kararların doğrudan barış değeri ile ilgili olduğu da kararlardan yansıyan bir başka gerçektir.

Yukarıda verilen açıklamalarda küreselleşme ve barış kavramı üzerine odaklanılmıştır. Dolayısıyla asıl mesele küresel bazda barışın nasıl tesis edilebileceği sorunsalıyla karşı karşıya bulunmamızdır. Bu sorun özellikle Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarından sonra daha ciddi bir şekilde hissedilmiş ve çözüm noktasında gerekli tedbirler alınmaya başlanmıştır. Bu kapsamda İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra barış yoluyla uluslararası anlaşmazlıkları çözmek amacıyla (Safran ve Ata, 1996; 13) temelleri İngiltere Başbakanı Churchill ve Sovyet Rusya Devlet Başkanı Stalin tarafından atılan Birleşmiş Milletler (BM) 24 Ekim 1945 tarihinde kurulmuştur (Akengin, 2010; Özey, 2010; 372). BM'nin kuruluş amaçlarını incelediğimiz zaman kuruluşun önceliğinin küresel bazda barışın tesisi olduğunu söyleyebiliriz. Çünkü BM'nin kuruluş amaçları sıralanırken 1. Maddede şu ifadeler yer verilmiştir (Özey, 2010; 374):

- a). Uluslararası barış ve güvenliği korumak,
- b). Uluslararası hakların eşitliği üzerine kurulmuş dostça ilişkileri güçlendirmek,
- c). Ekonomik, sosyal, kültürel ve insancıl nitelikteki uluslararası sorunları çözmeye işbirliği sağlamak.

Verilen ifadelerden de anlaşılacağı gibi BM küresel bazda barışın tesisi için de çaba göstermek amacıyla oluşturulmuş uluslararası bir teşkilattir. Üye sayısı 192 olan teşkilatta asıl belirleyici ülkeler kurucu daimi üye ülkeler olarak adlandırılan Amerika Birleşik Devletleri, Rusya, Çin, İngiltere ve Fransa'dır. Çünkü bu ülkelerin alınan kararları veto etme hakkı bulunmaktadır. Başka bir anlatımla BM'in almış olduğu herhangi bir karar bu ülkelerin tamamının onayı olmadan uygulamaya konulamamaktadır (Akengin ve Demircioğlu, 2006; 252).

Toparlayacak olursak dünya barışının sağlanmasında özellikle alınan karları veto etme yetkisi olan BM daimi üye ülkelerinin oldukça önemli bir fonksiyonlarının olduğunu söyleyebiliriz. Bu nedenle söz konusu daimi üye ülkelerin yani Amerika Birleşik Devletleri, Rusya, Çin, İngiltere ve Fransa'nın faaliyetlerine barış perspektifinden yaklaşıldığı zaman nasıl algılandığının tespit edilmesi oldukça önemli ve gereklidir. Bundan ötürü bu çalışmada, coğrafya öğretmen adaylarının BM daimi üyelerinin faaliyetlerinde barışçıl davranıp davranmadıklarıyla ilgili ne düşündüklerini tespit etmek amaçlanmıştır. Bu amaç kapsamında aşağıdaki soruların cevapları aranmıştır:

- a). Coğrafya öğretmen adaylarının dünyada barışın tesisi noktasında Amerika Birleşik Devletleri'ne yönelik düşünceleri nelerdir?
- b). Coğrafya öğretmen adaylarının dünyada barışın tesisi noktasında Rusya'ya yönelik düşünceleri nelerdir?
- c). Coğrafya öğretmen adaylarının dünyada barışın tesisi noktasında Çin'e yönelik düşünceleri nelerdir?
- d). Coğrafya öğretmen adaylarının dünyada barışın tesisi noktasında Fransa'ya yönelik düşünceleri nelerdir?
- e). Coğrafya öğretmen adaylarının dünyada barışın tesisi noktasında İngiltere'ye yönelik düşünceleri nelerdir?

YÖNTEM

a). Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, nitel araştırma prosedürüne göre gerçekleştirilmiştir. Bu modelin tercih edilmesinde coğrafya öğretmen adaylarının gözünde Birleşmiş Milletler daimi üye ülkelerinin faaliyetlerinin barışa yönelik olup olmadığının derinlemesine analiz edilmek istenmesi etkili olmuştur. Çünkü bu tür derinlemesine analizlerin yapıldığı çalışmalar nitel araştırmaya göre desenlenmektedir (Çepni, 2007; Neuman, 2008).

b). Katılımcılar

Araştırmanın katılımcıları, araştırmacının kendi yargısını kullanarak çalışma grubunu belirlemesine imkân tanıyan amaçlı örnekleme göre belirlenmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Buna göre 2010 - 2011 öğretim yılında İstanbul'daki bir devlet üniversitesinin coğrafya öğretmenliği bölümüne devam eden 10 öğretmen adayı araştırmanın katılımcıları olarak belirlenmiştir. Katılımcılar tespit edilirken katılımcıların cinsiyet açısından eşit dağılması sağlanarak 10 katılımcıdan 5'i kadın diğer 5'i ise erkek olarak seçilmiştir. Bağımsız değişken kapsamında katılımcıların bazı nitelikleri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Katılımcıların Bazı Nitelikleri

Kod adı	Cinsiyet	Sınıf
K1	Kadın	5. sınıf
K2	Kadın	5. sınıf
K3	Kadın	5. sınıf
K4	Kadın	5. sınıf
K5	Kadın	5. sınıf
K6	Erkek	5. sınıf
K7	Erkek	5. sınıf
K8	Erkek	5. sınıf
K9	Erkek	5. sınıf
K10	Erkek	5. sınıf

c). Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi

Araştırma verileri, nitel araştırma veri toplam tekniklerinden biri olan görüşme tekniği ile elde edilmiştir. Bu çalışma coğrafya öğretmen adaylarının Birleşmiş Milletler daimi üye ülkelerin faaliyetlerini barışçıl bulup bulmadıkları ya da ne kadar barışçıl bulduklarını tespit etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Böyle bir amaç kapsamında desenlenen bir çalışma için en yetkin verilerin görüşme tekniği ile elde edilebileceği düşünülmüştür. Çünkü görüşme yöntemi başkalarının herhangi bir duruma karşı düşünce ve algılarını tespit etmek istendiği zaman işe koşulmaktadır (Patton, 1987). Araştırma görüşmeleri yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler betimsel analizde izlenen işlem basamakları uyarınca çözümlenmiştir. Bu

kapsamda öncelikli olarak tüm formlar incelenmiş daha sonra kelime öbekleri ve cümleler seçilerek kodlama işlemine geçilmiştir. Benzerlikler ya da farklılıklardan yola çıkılarak kategorilere ulaşılmış ve nihayetinde kategoriler arasında karşılaştırmalar yapılmıştır. Bu kapsamda araştırma geçerliğini sağlamak amacıyla katılımcı görüşlerinden doğrudan alıntılara metin içinde yer verilmiştir (Patton, 1987).

BULGULAR VE YORUMLAR

Katılımcıların Birleşmiş Milletler (BM) daimi üye ülkeleri; Amerika Birleşik Devletleri (ABD), Rusya, Çin, Fransa ve İngiltere'nin faaliyetlerini barış perspektifinden ele aldıklarında, düşünceleri arasında farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Bu ülkelerin faaliyetlerinin dünyada barışın tesis edilebilmesini nasıl etkilediğine yönelik görüşleri Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2: Katılımcılara göre Birleşmiş Milletler daimi üye ülkelerinin dünya barışına katkıları

Ülke Adı	Olumlu Görüş	Olumsuz Görüş
ABD	K10	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8 ve K9
Rusya	K1, K2 ve K4	K3, K5, K6, K7, K8, K9 ve K10
Çin	K2 ve K9	K1, K3, K4, K5, K6, K7, K8 ve K10
Fransa	K2 ve K5	K1, K3, K4, K6, K7, K8, K9 ve K10
İngiltere	K5 ve K10	K1, K2, K3, K4, K6, K7, K8 ve K9

Tablo 2'de verilen sonuçlardan da görülebileceği gibi katılımcıların çoğunluğunun nazarında BM daimi üyelerinin dünyada barışın tesisine yönelik katkıları olumsuzdur. Başka bir anlatımla katılımcılara göre BM daimi üye ülkeleri dünyada barışın tesisi için yeterince çaba sarf etmemektedirler. Hatta yapmış oldukları faaliyetlerle bizzat dünya barışını olumsuz etkilemektedirler. Bu kapsamda elde edilen bulgular aşağıda ülke boyutunda detaylandırılarak verilmiştir.

a). Amerika Birleşik Devletlerine (ABD) yönelik bulgular

Araştırma verilerine göre katılımcılar genel olarak Amerika Birleşik Devletleri'nin dünya barışını tesis etmek amacıyla hareket etmediği kanaatindedirler. Buna paralel olarak;

**COĞRAFYA ÖĞRETMENİ ADAYLARININ BİRLEŞMİŞ MİLLETLER (BM) DAİMİ ÜYE
ÜLKELERİNE YÖNELİK ALGILARININ BARIŞ DEĞERİ AÇISINDAN ANALİZİ**

ABD'nin kendi çıkarları doğrultusunda hareket ettiği ve bu çıkarlara ulaşmak için dünya barışını tehlikeye sokabilecek uygulamaları hayata geçirmekten imtina etmeyeceği görüşü katılımcılar tarafından vurgulanmaktadır. Bu kapsamda katılımcılardan K3 “*ABD'nin dünya barışına yönelik bir uygulaması yoktur. Çıkarları doğrultusunda hareket etmektedir. ABD'nin dünya barışı adı altında yaptığı bütün uygulamaların altında kendi çıkarına olan sonuçları mutlaka vardır. Bu da demek olur ki barışa desteği yoktur... ABD'nin dünya barışına katkısı olduğunu düşünmüyorum. ‘barışı sağlamak’ çatısı altında dünyanın her köşesine gidip müdahale etmek...*” cümlelerindeki içerikte görüşlerini ifade ederken diğer katılımcı K7 ise “*Bence ABD'nin barışa yönelik hiçbir uygulaması yoktur. ABD yalnızca dünya hâkimiyetini eline almış ve bunu kaptırmamak için sözde barış söylemleriyle sadece göz boyamaktadır. Ne gariptir ki aslında kimse de buna inanmaz!*” diyerek görüşlerini detaylandırmıştır. Yine bu kapsamda görüşlerini dile getiren K2 ise “*ABD Dünyanın en büyük emperyalist gücüdür. Dünya üzerinde ki bütün faaliyetleri de bu gücü korumak içindir. Dünya da barış adına yaptığı hiç bir şey yoktur. Bugün dünya üzerinde kendini demokrasi ve barışın temsilcisi ve koruyucusu olarak göstermekte bu kavramları kullanarak Dünyada istediği yeri işgal edip sömürgesi haline getirmektedir. Bu duruma ise bütün dünya seyirci kalmaktadır. Dünyada ki bütün büyük devletler insanlar gibi bu gücün de sonu gelecektir. Fakat bu sömürülen ezilen milletler kendine gelip daha çok çalışmalı ve bu zinciri kırmalıdır.*” diyerek ABD'nin küresel bir güç olduğunu vurgulamış fakat bu küresel gücün dünya barışını tesis etmek için uğraş vermediğini belirtmiştir. Doğrudan alıntılanarak verilen katılımcı görüşlerinden de anlaşılabilceği gibi dünyanın en önemli küresel gücü olan ABD'nin dünya barışının tesis edilmesi noktasındaki faaliyetleri, katılımcılar nazarında yeterli görülmemektedir. Hatta yer yer hiçbir şey yapmıyor nitelendirmelerine de neden olmaktadır. Başka bir anlatımla bu çalışmada katılımcılar nazarında ABD'nin dünya barışının tesisi noktasındaki görüntüsü olumlu değildir. Bu yargıya ulaşılmamasına desek niteliğindeki bazı katılımcı görüşleri şunlardır: K1 “*ABD'nin hiçbir uygulaması barışa yönelik değil. Çünkü emperyalist bir devlet. ABD demokrasi diye birçok ülkeye saldırdı. Hepsinde de katliam yaptı. Saldırma nedeni ise hep aynı: Petrol.*”, K8 “*ABD için barışın önemi olduğunu düşünmüyorum. Tamamen mutlak hakim ben olmalıyım düşüncesinde hareket ediyorlar.*”, K4 “*Dünyayı hakimiyet altında tutmak*

için yalandan barışçıl politikalar sergilediğini düşünüyorum.”, K5 “ABD kendine göre Dünya’da barış tesis etmeye çalışmaktadır. Ancak uygulamaları yanlı ve yetersizdir... Hiçbir uygulamasından sonra barışın geldiğini hatırlamıyorum.”, K6 “Kendi çıkarları doğrultusunda barış getiriyorum süsü vermektedir.”, K9 “öyle bir uygulama görmedim daha önce. Göz boyama var sadece. Bence ABD’nin uygulamaları barışa yönelik değildir. Çünkü eğer ABD’nin uygulamaları barışa yönelik olsaydı bugün dünya barışı konusunda çok yol kat edilmiş olurdu.”. Verilen bu algılardan hareketle bu çalışmada katılımcıların yoğun bir biçimde; ABD, dünya barışının tesisine yönelik yeterli çalışmaları yapmamakta ve yeterli uygulamaları hayata geçirmemekte bulgusuna ulaşıldığını beyan edebiliriz. Çünkü katılımcı ifadelerinde ABD için önceliğin barış olmadığı, kendi gücünü herkese kabul ettirmek olduğu, barışa yönelik uygulamalarının yanlı olduğu vurgulanmıştır.

Mezkur paragrafta ABD’nin uluslararası barışın tesisine yönelik olumsuz olan görüntüsüne ters olarak katılımcılardan K10 “*ABD, NATO’nun ve Birleşmiş Milletlerin kurulmasında baş rol oynayarak dünya barışına katkı sağlamaktadır... BM ve NATO eliyle yapılmış birçok müdahale barışın tesisine yöneliktir. Kore, Libya buna örnek olarak verilebilir... Bazı yardım kuruluşlarıyla insanlara ve savaşa uğrayanlara yardım etmesi... Uzlaşmazlık olan ülkeler için arabuluculuk yapması...*” ifadeleri ile uluslararası barışın tesisi için ABD’nin olumlu yönde çalıştığını belirtmiştir. K10’dan yapılan doğrudan alıntıdan da anlaşılacağı gibi ABD uluslararası oluşumlarla, özellikle Birleşmiş Milletler ve NATO gibi kuruluşlar kanalıyla dünya barışının tesisi için çaba sarf etmektedir. Katılımcı K10, Kore Savaşı ve Libya’ya yapılan müdahale esnasındaki ABD’nin pozisyonunu söz konusu düşüncesine gerekçe göstermektedir. Ayrıca katılımcı K10’a göre ABD aralarında anlaşmazlık bulunan ülkeler arasında arabuluculuk yaparak dünya barışına katkı sağlamaktadır.

b). Rusya’ya yönelik bulgular

Görüşme sonunda elde edilen verilere göre katılımcılardan bazıları Rusya’nın faaliyetlerini barışçıl bulurken, bazıları söz konusu ülkenin faaliyetlerini dünya barışının tesisi açısından olumsuz bulmaktadır. Bu çerçevede katılımcılardan K1, K2 ve K4 Rusya’nın dünya barışının tesisi noktasında olumlu girişimlerde bulunarak, barışın

**COĞRAFYA ÖĞRETMENİ ADAYLARININ BİRLEŞMİŞ MİLLETLER (BM) DAIMİ ÜYE
ÜLKELERİNE YÖNELİK ALGILARININ BARIŞ DEĞERİ AÇISINDAN ANALİZİ**

tesis edilmesine pozitif katkı yapacak bir siyaset izlediğini düşünmektedir. Öte yandan katılımcılardan K3, K5, K6, K7, K8, K9 ve K10 Rusya'nın faaliyetlerini dünya barışının tesisi açısından olumsuz bulduklarını ifade etmektedirler.

Rusya'nın faaliyetlerini dünyada barışın tesis edilmesi açısından olumsuz bulan katılımcılar, söz konusu devletin amaçlarına ulaşmak için kaba kuvvet (savaş) etmekten çekinmediği, barışçıl politikalarından çok kendi çıkarlarına uyan politikaları benimsediği ve hiçbir zaman asıl önceliğinin dünyada barışın tesis edilmesi olmadığı biçimde eleştirmektedir. Bu kapsamda katılımcılardan K5 *“Rusya'nın tarihi süreçler içinde gösterdiği açgözlülük ve art niyetli yaklaşımları bugün devam etmektedir. ...tamamen çıkarları uğruna var olan bir ülke..., Kendine dokunmayan uygulamaları kabul eder. Diğerlerine ise dokunmamaktadır.”* ifadeleri ile Rusya'ya yönelik düşüncelerini ortaya koyarken, K9 ise görüşlerini *“Rusya orta Asya'da yıllarca entegrasyon politikası uygulamış, sömürgeci, kaba kuvveti marifet edinmiş bir devlettir. Bunun için barışa yönelik yaklaşımı olamaz. Osetya-Gürcistan savaşı buna iyi bir örnektir.”* ifadeleri ile açıklamaktadır. Bu ifadeleriyle geçmişten günümüze Rus politikalarının değişmediğini vurgulamakta ve barışın tesisine yönelik katkısının olmadığını ve olmayacağını belirtmektedir. Yine bu çerçevede katılımcılardan K10 *“Balkanlara, Kafkaslara, Orta Doğu'ya burnunu sokması ve bulduğu her fırsatta silah satması, kaos için yeterde artar bile”* diyerek düşüncelerini dile getirmektedir. Diğer katılımcılar ise şu ifadelerle Rusya'nın politikalarını barışçıl bulmadıklarını ifade etmektedirler: K3 *“Rusya'nın da amacı ABD den farklı değil. Bence sadece çıkar peşindeler. Barış umurlarında değil.”*, K6 *“kendi içinde yeni politikalar üretmekte ancak diğer ülkeler gibi mutlaka saldırganlık tutumu görülmektedir.”*, K7 *“Rusya'nın dünyada barış olsun gibi bir amacının olmadığını düşünüyorum. O, kendi çıkarlarını düşünüyor.”* ve K8 *“Bu ülke (Rusya) barışı falan düşünmüyor. Sadece çıkarı olduğu ülkelerle iyi geçiniyor... Rusya da barışçıl bir politika taraftarı değildir”*.

Rusya'nın dünyada barışın tesis edilmesine pozitif katkı yaptığını düşünen katılımcılardan K2 *“ABD'nin karşısında güç olarak durduğu zamanlarda çıkar ilişkisi için de olsa ABD'yi ketleyebilmekte ve bu da dolaylı da olsa bir savaş ve kaos ortamını engelleyebilmektedir.”* diyerek görüşünü aşikar ederken K4 ise *“Rusya'nın Birleşmiş Milletler Güvenlik*

Konseyinin daimi üyesi olarak üye ülkeler arasında güvenlik ve barışı sağlamak ve korumakla yükümlü olarak katkı sağlamaktadır. Burada ABD'nin kafasına göre hareket etmesini önüyor. Bu da savaşı önüyor. Her zaman böyle olmuyor ama..." ifadeleri ile kendi görüşünü açıklamaktadır. Bu doğrudan verilen alıntılardan da anlaşılacağı gibi katılımcılar, Rusya'nın bir denge unsuru olarak dünyada barışın tesis edilmesine katkı sunduğunu düşünmektedirler. Başka bir anlatımla katılımcılar Rusya'nın ABD'nin neden olabileceği olumsuz gelişmelere engel olarak barışın tesisine katkı yaptığını düşünmektedirler. Diğer bir katılımcı K1 ise "...geçmişe oranla en azından şimdiki Medvedev ve Putin daha barışçıl" cümlesi ile bugünkü Rusya'nın geçmişe oranla daha barışçıl olduğunu belirtmektedir.

c). Çin'e yönelik bulgular

Görüşme sonunda elde edilen verilerin çözümlenmesi neticesinde katılımcıların Çin Halk Cumhuriyeti'ne yönelik barış temelli düşüncelerinin iki boyutlu olduğu yani bazı katılımcılar Çin Halk Cumhuriyeti'nin faaliyetlerini dünya barışı için olumlu bazılarının ise olumsuz buldukları tespit edilmiştir. Bu kapsamda katılımcılardan K1, K3, K4, K5, K6, K7, K8 ve K10 Çin Halk Cumhuriyeti'nin dünya barışına olumlu katkısının olmadığını, K2 ve K9 ise söz konusu devletin dünyada barışın tesisine olumlu yönde katkı yaptığını düşünmektedirler.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin dünya barışına olumlu yönde katkı bulunduğunu düşünen K2 "*Artık komünist anlayıştan vazgeçtiler. Dünyaya açıldılar ve ülkelerini tanıtıyorlar. Vizeleri komşu ülkelerle kaldırmaları ve insanlara daha yakın olmaya çalışmaları barışa katkı yapabilir... Komşularıyla iyi ilişkiler içinde olması barış için önemlidir.*" cümleleri ile düşüncelerini daha çok sistem değişikliği ile Çin'in dünyaya açıldığını ve komşularıyla vizeleri kaldırmasını dünya barışına olumlu katkı sağlayacağı kanaati üzerine inşa etmiştir. Çin Halk Cumhuriyeti'nin dünyada barışın tesis edilmesine olumlu katkı sağladığını düşünen diğer bir katılımcı K9 ise düşüncelerini açıklarken "*Enerji kaynaklarını toprağını yatırımcılara açması da barışı korumaya yönelik değerlendirilebilir... Çin'in dünyaya açılma düşüncesi olduğundan olumlu barışçıl hareketlerde bulunmaktadır.*" ifadelerini tercih etmiştir. Buna göre Çin'deki komünist sistemin eski yapısını kaybetmesinin dünya barışına olumlu katkı yaptığını bu araştırmada ulaşılan bulgular arasında

**COĞRAFYA ÖĞRETMENİ ADAYLARININ BİRLEŞMİŞ MİLLETLER (BM) DAİMİ ÜYE
ÜLKELERİNE YÖNELİK ALGILARININ BARIŞ DEĞERİ AÇISINDAN ANALİZİ**

sayabiliriz. Çünkü K9 ile K2'nin düşüncelerini gerekçelendirmek amacıyla kurdukları cümleler söz konusu bulguyu destekler niteliktedir.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin faaliyetlerini dünyada barışın tesisi için olumsuz bulan katılımcılardan K5'in düşüncelerini açıklamak için tercih ettiği "(Çin Halk Cumhuriyeti'nin) dünya barışı için faydalı işler yaptığını da sanmıyorum. Kendi çıkarları doğrultusunda politikalar üretmekte olup dünya barışına katlı sağladığını düşünmüyorum. Bence Çin için barıştan daha çok sattığı mal-mülk kazandığı para önemlidir." ifadeleriyle Çin Halk Cumhuriyeti'nin barıştan çok ticari kaygılarla hareket ettiğine vurgu yapmaktadır. K4 ise "Çin ABD'ye kafa tutar nitelikte olup daha ılımlı gelse de göze, bence barış için hiçbir hareketi yoktur. Yine dışarı için konuşmak uygun gelir lakin kendi siyaseti yine savaşa çıkar. Bunun için barış tesisinden söz edilemez diye düşünüyorum." cümleleriyle Çin Halk Cumhuriyeti'nin dünyada barışın tesis edilmesine olumlu katkı yapmadığının altını çizmektedir. Yine Çin Halk Cumhuriyeti'nin dünyada barışın tesisine olumlu katkı yapmadığını düşünen K7 ise bunu destekler nitelikte şu cümleyi dile getirmektedir: "Ekonomisindeki gelişmeler. Bu sayede en azından ABD'ye rakipmiş gibi görünse, gerçekte barışa katkısı yok."

Bu çalışmada Çin Halk Cumhuriyeti'nin dünyada barışın tesisine olumlu katkı yapmadığı bulgusunu destekler nitelikte şu cümleler kurulmuştur: K6 "Bana göre hiçbir ülkenin barış umurunda değildir. Çin de kendi çıkarları doğrultusunda politikalar üretmekte olup dünya barışına katkı sağladığını düşünmüyorum.", K3 "Çin'in de barışı tesis etmek için uygulamaları yoktur... Doğu Türkistan da yaşayan Türklere yaptıkları eziyetler ortadayken neyin barışından bahsedilebilir.", K1 "Çin'in dünya barışla ilgisi yok. Neden ise Türkistan'da yaptıkları ortada", K10 "Hiçbir uygulaması barışa yönelik değildir. Doğu Türkistan'da Mançurya'da yaptıkları bellidir." ve K8 "Doğu Türkistan'da insanlara zulmeden bir devletin dünya barışını düşüneneğini sanmıyorum." verilen bu doğrudan alıntılardan da anlaşılacağı gibi K1, K3, K6, K8 ve K10'un Çin Halk Cumhuriyeti'nin Doğu Türkistan'da yaptığı uygulamaları barışçıl bulmadıkları görülmektedirler. Bu verilerden hareketle Çin'in Doğu Türkistan politikalarının barışçıl olmadığı bulgusuna ulaşabiliriz. Çünkü verilen doğrudan alıntılarda, katılımcıların Doğu Türkistan'da yapılan

uygulamaları barışçıl olmayan uygulamalar olarak ele aldıkları görülmektedir.

d). Fransa'ya yönelik bulgular

Araştırma verilerinin analizi sonucunda; katılımcılardan ikisi Fransa'yı dünyada barışın tesisi için faaliyet gösteren bir ülke olarak görmektedir. Geriye kalan sekiz katılımcının ise Fransa'nın dünyada barışın tesisine olumlu bir katkı yapmadığını düşündükleri saptanmıştır. Bu kapsamda Fransa'nın dünyada barışın tesisini olumsuz etkilediğini düşünen K6 görüşlerini açıklamak için "*Fransa'nın da dünya barışı için bir çabası yoktur. Libya'ya barış için girmediler. Sebep hep aynı yeraltı kaynakları Bana göre hiçbir ülkenin barış umurunda değildir kendi çıkarları doğrultusunda politikalar üretmekte olup dünya barışına katkı sağladığını düşünmüyorum.*" ifadelerinden yararlanmışlardır. K3 ise düşüncelerini "*Fransa geçmişten bugüne dünya siyasetinde hep etkili olmuştur.18.yy da sömürge arayışına başlamış dünyanın bir çok yerine saldırmıştır. Fransa bugün için dünya barışı adına çok büyük tehlikeler arz etmektedir.*" diyerek ifade etmiştir. Yine K6 ve K3 de daha çok Fransa'nın sömürgeciliği üzerinde durmuşlardır. Bu katılımcılar Fransa'nın kendi menfaatleri için sömürgeci anlayışını hâlâ muhafaza ettiğini düşünmektedirler. Bu sömürgeci anlayışı da dünyada barışın tesisini engeleyen bir nitelik olarak sunmuşlardır. K6 ve K3'ün söylediklerine benzer düşünceler K8 ve K10 tarafından da dile getirilmiştir. Bu düşünceleri destekler nitelikte K8 "*Fransa'nın dünya üzerinde kendi çıkarlarını düşünmesi, sömürge sistemini devam ettirmek istemesi, hammadde arayışlarına girmesi dünya barışı adına büyük tehlikeler arz etmektedir...*" derken, K10 ise "*Kuzey Afrika'daki etkileri ve hareketleri dünya barışını yeterince tehlikeye sokmaktadır Afrika coğrafyasını hala dolaylıda olsa sömürmektedir. Bu da açlığa yoksulluğa dolayısıyla barışa gölge düşürmektedir...*" diyerek düşüncelerini ifade etmiştir. Bu doğrudan verilen altılardan da görülebileceği gibi burada ulaşılan diğer bulgu ise katılımcıların görüşlerini açıklarken tarihten faydalanmalarındır. Bu kapsamda K3, K6, K8 ve K10 tarihten örnekler vererek Fransa'nın barıştan çok kendi menfaatlerine uygun politikalar geliştirdiğini belirtmişlerdir.

Katılımcılardan K1 ve K9'a göre de Fransa dünya barışına katkı sunmamaktadır. Özellikle Fransa mevcut konumunu ve gücünü barış için

**COĞRAFYA ÖĞRETMENİ ADAYLARININ BİRLEŞMİŞ MİLLETLER (BM) DAİMİ ÜYE
ÜLKELERİNE YÖNELİK ALGILARININ BARIŞ DEĞERİ AÇISINDAN ANALİZİ**

değil kendi menfaatlerine uygun bir biçimde kullanmakta faaliyetlerini barış perspektifine göre planlamamaktadır. Katılımcılardan K1'in "*Barışa yönelik hiçbir faaliyeti yoktur. Bir tek Akdeniz Birliği düşüncesi ılımlı gelmektedir bana. Ama buna da koşul olarak AB'ne (Avrupa Birliği'ne) üye olmayı zorunlu koştuğu için çok da adaletli olduğunu düşünmüyorum.*" ifadeleri ve K9'un "*Fransa, nükleer kapasitesine, AB bünyesindeki rolüne, BM Güvenlik Konseyinde daimi üyeliğinden kaynaklanan veto gücüne dayanarak canı istediği gibi davranıp istediği alanda politikalara kendi çıkarlarına göre yön vermekte.*" cümleleri söz konusu durumu destekler niteliktedir. Öte yandan katılımcılardan K4 ve K7 Fransa'yı Türk düşmanlığı yapmakla itham etmekte ve bu durumunda dünya barışı için tehlikeli olduğunu düşündükleri saptanmıştır. Bu kapsamda K4 "*Türk düşmanlığı, Türkiye'nin AB üyeliğine karşı oluşu barışı tehdit eden olumsuz politikalarıdır.*" diyerek görüşlerini açıklarken K7 ise "*Türk düşmanlı yaparak Türkiye'nin AB girişine karşı çıkmaktadır.*" biçiminde bildirimde bulunmuştur.

Araştırmada sonucunda katılımcılardan K2 ve K5'in Fransa'nın dünya barışının tesisi için olumlu faaliyetlerin içinde olduğunu düşündükleri tespit edilmiştir. Bu bulguyu destekler nitelikte K2 "*Fransa AB üyeleri arasında, ekonomik politik ve askeri olarak en önemli güçlerden biridir. Birleşmiş Milletler kararlarını bir fiil askeri çözüm olarak uygulayan ülkelerden biridir. Birleşmiş Milletlerin Güvenlik konseyi daimi üyesi olarak dünya barışına katkıları bulunmaktadır...*" diyerek görüşlerinde Fransa'nın Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi daimi üyesi olarak yapılmasına ön ayak olduğu faaliyetler ile dünyada barışın tesis edilmesine katkı sunduğunu vurgulamıştır. Benzer düşünceler K5 tarafından da dile getirilmiştir. Bu kapsamda K5 "*Dış politikanın genel olarak güvenlik odağında geliştirildiği, BM veya AB bünyesindeki kriz yönetimi operasyonlarına aktif katılımıyla da görülmektedir. Afrika'nın, Balkanlar'ın ve Orta Doğu'nun istikrar içinde olmasına son derece önem veren Fransa tüm bu bölgelerdeki barış misyonlarında rol almaktadır. Barış ve istikrarın sağlanması kapsamında Gürcistan-Rusya savaşında arabulucu rolüne soyunan Sarkozy yönetimi, Afganistan'da da askeri desteğiyle bölgedeki varlığını sürdürmektedir*" biçiminde açıkladığı görüşleri ile Fransa'nın dünya barışına olumlu katkı yaptığını ifade etmiştir.

e). İngiltere'ye yönelik bulgular

Katılımcıların İngiltere'nin dünya barışı ilişkisine yönelik olarak ortaya koydukları düşünceler daha çok sömürgecilikle ilgilidir. Katılımcılardan K1, K2, K3, K4, K6, K7, K8 ve K9 İngiltere'nin sömürgeci bir devlet olduğunu ve bu niteliğinden bugün de vazgeçmediğini bu nedenle de dünya barışına olumlu yönde katkı yapmadığını düşünmektedirler. Bu kapsamda katılımcılar tarafından dile getirilen görüşlerden bazıları şunlardır: K1 *“İngiltere de sömürgecilik faaliyetlerinin öncüsü bir ülkedir. Dolayısıyla barışa yönelik bir politika uygulaması beklenemez”*, K3 *“İngiltere dünyada ki bütün ülkeleri bugüne kadar kullanmıştır. Dünyadaki büyük savaşların çıkmasına neden olmuştur.”*, K4 *“Barışçı değil sömürgeci olduğu sürece hiç bir uygulaması barışçı olmaz.”*, K6 *“İngiltere'nin tarih boyunca dünya barışını sağlamak gibi bir düşüncesi olmamıştır. Çıkarları doğrultusunda hareket etmektedir. Barışa yönelik faaliyeti yoktur. Çünkü tarih boyunca en hırslı ve en kaba yollarla amacına ulaşmış ve bu istekleri hala devam etmektedir.”*, K7 *“İngiltere'nin geçmişten bugüne dek izlemiş olduğu politikalarda vermiş olduğu çoğu karar dünya barışını olumsuz etkilemiştir.”*, K8 *“İngiltere zamanında nerdeyse Dünyanın yarısını sömürmüştür. Bugün bu düşüncesinin değiştiğini düşünmüyorum. Üstünlüğü ABD'ye kaptırsa da elinden geldiğince bu faaliyetlere devam etmektedir.”*, K9 *“İngiltere tarihin en büyük sömürge devletlerinden biridir ve bu anlayışına bağlı olarak barışa değil çıkarlarına önem vermektedir.”* ve K2 *“İngiltere'nin dünya barışına katkısı yoktur... Dünyada en fazla sömürgeciliği savunan ve hala bunun için büyük uğraşlar vermesidir... Petrol için Arap ülkelerini bir birine düşürmekte.”* Doğrudan verilen bu alıntılardan da anlaşılacağı gibi katılımcıların büyük çoğunlu İngiltere'yi sömürgeci, dünya barışına katkısı olmayan bir devlet olarak görmektedirler. Ayrıca görüşlerini yapılandırırken tarihten faydalanmaktadırlar.

Katılımcılardan K5, İngiltere'nin dünya barışına olumlu yönde katkı yaptığını düşünmektedir. Bu düşüncesini *“İngiltere'nin AB üyeleri arasında, ekonomik politik ve askeri olarak en önemli güçlerden biridir. Birleşmiş Milletler kararlarını bir fiil askeri çözüm olarak uygulayan ülkelerden biridir. Birleşmiş Milletlerin Güvenlik konseyi daimi üyesi olarak dünya barışına katkıları bulunmaktadır... Örneğin Afganistan ve Pakistan barış askeri göndermektedir.”* biçiminde açıklamıştır. Buna

**COĞRAFYA ÖĞRETMENİ ADAYLARININ BİRLEŞMİŞ MİLLETLER (BM) DAIMİ ÜYE
ÜLKELERİNE YÖNELİK ALGILARININ BARIŞ DEĞERİ AÇISINDAN ANALİZİ**

göre İngiltere özellikle uluslararası kuruluşlardaki faal durumuyla dünya barışının tesisine olumlu katkı sunmaktadır. Öte yandan katılımcılardan K10 İngiltere'nin eski gücünden çok uzak ve ABD yakınlığıyla temayüz eden bir devlet konumunda olduğunu, bu nedenle de dünya barışına olumlu bir katkı sunabilecek durumda olmadığını ifade etmiştir. Bu düşüncesini *“İngiltere artık etkisiz sayılır zaten Amerika'ya yakınlığıyla bilinir bunu için bu devletin barış konusunda bir şey yaptığı söylenemez.”* bildirimini ile beyan etmiştir.

TARTIŞMA SONUÇ VE ÖNERİLER

Coğrafya öğretmen adaylarının küresel bazda barışın tesisi noktasında Birleşmiş Milletler (BM) daimi üye ülkelerinin faaliyetlerini nasıl değerlendirdiklerini tespit etmek amacıyla gerçekleştirilen bu çalışmada katılımcıların büyük bir çoğunluğunun Birleşmiş Milletler daimi üyesi ülkeleri Amerika Birleşik Devletleri, Rusya, Çin, Fransa ve İngiltere'nin dünyada barışın tesis edilmesine olumlu yönde katkı yapmadıkları, emperyalist (sömürgeci) politikalara öncelik verdikleri, faaliyetlerini barışçıl ilkelere göre değil daha çok kendi menfaatlerine göre düzenledikleri ve planlamalarını kendi menfaatlerine uygun bir biçimde yaptıkları şeklinde düşündükleri saptanmıştır. Araştırma bulgularına göre Amerika Birleşik Devletleri'nin dünya barışına katkısını sadece bir katılımcı (K10) olumlu olarak gördüğünü ifade etmiştir. Aynı perspektiften yani barış açısından Rusya'nın faaliyetlerini üç katılımcı (K1, K2, ve K3), Çin'in faaliyetlerini iki katılımcı (K2, ve K9), Fransa'nın faaliyetlerini iki katılımcı (K2 ve K5) ve İngiltere'nin faaliyetlerini iki katılımcı (K5 ve K10) olumlu bulduğunu belirten iletilerde bulunmuşlardır. Araştırmada ulaşılan bu sonuç küresel çapta geçerli olacak bir barış ortamının tesisi açısından oldukça sorunlu bir durumun var olduğunu göstermektedir. Çünkü bu devletlerin Birleşmiş Milletler kararlarını veto etme yetkisi vardır. Bu durumda eğer Birleşmiş Milletlerin almış olduğu ve beraberinde yaptırımları da içeren bir karar, bir yandan barışın tesis edilmesine olumlu katkı sağlarken diğer yandan daimi üyeliği olan devletlerden birinin menfaatlerini olumsuz etkileyecek bir niteliği de kendi içinde barındırıyorsa bu kararın hayata geçirilmesi oldukça zordur. Çünkü katılımcı görüşlerinde de sık sık vurgulandığı gibi menfaatleri zedelenen daimi üye ülkenin, bu kararı veto etmesi kuvvetli ihtimal dâhilindedir. Zira daimi üyelerden biri tarafından veto edilen bir

kararın hayata geçirilmesi veya uygulanması mümkün değildir (Özey, 2010).

Küreselleşme ile yeni bir dönem başladı. Bu dönemde bireysel niteliklerde kendini gösteren değişiklik ve güncellenme ihtiyacı devlet yapılarında da kendini göstererek bazı değişimleri zorunlu kıldı. Bu kapsamda tüm devletlerin dünya üzerinde olumlu ve barışçıl ilişkilerin geliştirilmesine ön ayak olarak sorunların adalet ve barış zemininde çözüme kavuşturulması için çaba göstermesi gerekmektedir. Çünkü bu çalışmanın giriş kısmında da değinildiği gibi “*adalet, hâkim güçlerin egemenliği altına girerse, o zaman terörizmin kökenlerini milyonlarca insanın sosyal ve politik koşulları içinde aramamak gerekir, tersine o zaman gücün karşısında eğilmek istemeyenler her türlü şiddeti kullanmakta kendilerini haklı görecektir*” (Küng, 2007). Bu araştırmada görüşlerine başvurulmuş coğrafya öğretmen adaylarının düşüncelerine göre hakim güçlerin üzerine düşen sorumlulukları yapmadıklarını söyleyebiliriz. Araştırmanın söz konusu bu sonucunu mezkûr cümledeki durum ile ilişkilendirdiğimiz zaman adaletsizliğin neden olduğu barışın küresel çapta tesis edilmesini olumsuz etkileyecek şiddet hareketlerinin varlığını koruyacağını, bu araştırmada ulaşılan diğer bir sonuç olarak ifade edebiliriz. Çünkü küresel güçlerin yani Birleşmiş Milletler daimi üyelerinin daha çok olay ve olgulara bakışını ya da olay ve olgulara karşı kendilerini konumlandırmalarını, kendi yerlerini tespit etmelerini evrensel kriterlerden çok kendi yerel kriterleri ya da kendi menfaatleri belirlemektedirler. Çünkü katılımcılar bu yargıyı haklı gösterecek ifadeleri dile getirmişlerdir. Katılımcı görüşlerinden yansıyan bu gerçekliğin beraberinde şiddeti getirebileceğini söyleyebiliriz. Araştırmada ulaşılan ve yukarıda detaylandırılmaya çalışılan sonuçlar Balcı tarafından gerçekleştirilen çalışma sonucunda ulaşılan bazı sonuçlarla örtüşmektedir. Örneğin Balcı (2012) yapmış olduğu araştırmada orta öğretim öğrencilerinin önemli bir oranının (%32) Birleşmiş Milletler Teşkilatı'nın kuruluş amaçlarına uygun hareket etmediğini düşündüklerini ve bu nedenle öğrencilerin örgütü tanımlarken “gereksiz” ve “sözde bir örgüt” ifadelerini kullandıklarını tespit etmiştir.

Araştırma da ulaşılan diğer bir sonuç ise katılımcıların Fransa ve İngiltere'ye yönelik düşüncelerini açıklarken sürekli tarihte yaşanan gelişmeleri referans vermeleridir. Başka bir anlatımla katılımcıların Fransa ve İngiltere'ye yönelik düşüncelerini açıklamak için tarihten

**COĞRAFYA ÖĞRETMENİ ADAYLARININ BİRLEŞMİŞ MİLLETLER (BM) DAİMİ ÜYE
ÜLKELERİNE YÖNELİK ALGILARININ BARIŞ DEĞERİ AÇISINDAN ANALİZİ**

faydalanmışlardır. Araştırmada ulaşılan bu sonuç Kaya ve Yiğit (2010) tarafından gerçekleştirilen araştırma sonucuyla örtüşmektedir. Nitekim Kaya ve Yiğit (2010) yapmış oldukları araştırmada Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının Avrupa devletlerine yönelik algılarını ifade etmek için kullandıkları bildirimlerde tarihi bilgilere de yer verdiklerini tespit etmişlerdir. Katılımcıların bu sonuç kapsamında söz konusu daimi üye ülkelerden özellikle Fransa'nın, Türkiye'ye karşı düşmanca bir tutum benimsediğini vurgulamaları, katılımcıların nazarında Fransa'nın Türkiye'ye karşı barışçıl bir tutumdan oldukça uzak olduğuna işaret eden göstergelerden biridir. Öte yandan katılımcılar İngiltere'ye yönelik düşüncelerinde daha çok söz konusu devletin sömürgecilik tecrübesini ön plana almışlardır.

Araştırmada ulaşılan ve yukarıda detaylandırılmaya çalışılan sonuçlardan hareketle aşağıdaki önerilerde bulunulabilir;

1. Bu araştırmadaki amaca benzer araştırmaların tarama modelinde de gerçekleştirilerek sağlıklı genellemeler için gerekli olan ampirik bilgilerin elde edilmesi sağlanmalıdır.
2. Araştırmada, katılımcıların Fransa ve İngiltere'ye yönelik görüşlerini açıklarken tarihi bilgilerden yararlandıkları diğer ülkelere yönelik görüşlerinde ise tarihi bilgileri fazla tercih etmedikleri tespit edilmiştir. Bu durumun araştırılarak nedenlerinin açıklanması gerekmektedir.
3. Bu tür araştırmaların belirli aralıklarla yapılarak söz konusu devletlere yönelik güncel algıların neler olduğu ortaya konulmalıdır. Bu yolla ileride yapılacak karşılaştırmalar için gerekli olabilecek bilgi birikiminin oluşması sağlanabilir.

KAYNAKLAR

Akengin, H. ve Demircioğlu, İ. H. (2006). Zaman ve mekâna ilişkin becerilerin öğretimi. C. Öztürk (Der.), *Hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretimi yapılandırmacı bir yaklaşım* kitabı içinde (s.188-223). Ankara: PegemA Yayıncılık.

Akengin, H., (2010). *Siyasi coğrafya – insan ve mekan yönetimi*. Ankara: PegemA Yayıncılık.

- Balcı , A. (2012). Perceptions Of Secondary Level Students About The United Nations (Un) And The Un Permanent Member States. *Ozean Journal Of Applied Sciences*, 5 (1), 1-24.
- Bayar, F.(2008). *Küreselleşme kavramı ve küreselleşme sürecinde Türkiye*. www.mfa.gov.tr. adresinden 05.02.2012 tarihinde edinilmiştir.
- Cevizci, A. (2002). *Felsefe sözlüğü*. İstanbul: Pradigma Yayınları.
- Çepni, S. (2007). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş* (3.baskı). Trabzon: Celepler Matbaacılık.
- Doğanay, A. (2009). Değerler eğitimi. C. Öztürk (Der.) *Sosyal bilgiler öğretimi demokratik vatandaşlık eğitimi* kitabı içinde (s.225-256). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Kaya ve Yiğit (2010). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının Avrupa, Ortadoğu ve Türkiye'ye komşu ülkelere yönelik algıları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)*, 38, 318-334.
- Küng, H. (2007). Küresel ahlak. A. Çeker (Der.) *Arzın merkezinde buluşmalar* kitabı içinde (s.92-102). İstanbul: Kültür A.Ş. Yayınları.
- Neuman, W. L. (2008). *Toplumsal araştırma yöntemleri nitel ve nicel yaklaşımlar I-II*. (S. Özge, Çev.). İstanbul: Yayınodası.
- Özey, R. (2010). *Ülkeler coğrafyası* (1.Basım). İstanbul: Aktif Yayınları.
- Patton, M. Q. (19987). *How to Use Qualitative Methods in Evaluation*. USA: Sage,
- Safran, M. ve Ata, B. (1996). Barışçı tarih öğretimi üzerine çalışmalar: Türkiye'de tarih ders kitaplarında Yunanlılara ilişkin öğrenci görüşleri. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 16 (1), 11-26.
- Yıldırım, A ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.